

Besſely: Ved denne Sags forſte Be- handling tillod jeg mig at fremſætte nogle Be- mærkninger, ſom havde til Henſigt deels at oplyſe om, at det nærværende Forſlag har en langt vigtigere og ſtørre Betydning end en blot Navnforandring, deels om, at hvis man, affect fra de øvrige Omſtændigheder, vilde gaae ind paa at indføre og gjennemføre Mønteen- heden, vare de dertil truſne Beſtemmelſer ikke henſigtsmæssige. Med Henſyn til den forſte Deel af Sagen, at Lovforſlaget har en langt ſtørre Betydning end den, ſom Dverſkriften tyder paa, troer jeg, at det af de Bemærknin- ger, ſom den meget ærede Finantsminister fandt ſig foranlediget til at gjøre i Anledning af det, jeg havde fremſat, vil fremgaae for den ærede Forſamling, at den Anſkuelse, jeg i ſaa Henſeende havde udtalt, var rigtig. Jeg hentydede ſaaledes til det vigtige Spørgsmaal om Inddelingen af Rigsdalerne, til det Spørgs- maal, om man ſkulde blive ſtaaende ved Ind- delingen efter Duodecimalsystemet, eller om man ſkulde gaae over til Decimalsystemet. Dette Spørgsmaal, ſom jo i mange Aar har beſſæf- tiget alle de Folk, ſom ere meeſt kyndige og have meeſt Indſigt i Møntvæſenet, er bleven løst af nogle af de ſtørſte Nationer derhen, at Decimalsystemet er at foretrække; men jeg ſeer ikke, at man kan gaae ind paa denne Dvæ- ſtion, derſom man nu antager §1 eller rettere Slutningen af denne Paragraph, hvori det hedder: „En ſaadan Rigsdaler indeles ſom hidtil Rigsbankdaleren i 6 Mk. og i 96 Sk.“ thi derved vil jo alſaa for en meget lang Tid Spørgsmaalet om Inddelingen efter Decimal- eller Duodecimalsystemet være afgjort, og de nye Udmøntninger ſom ville finde Sted, ville følge det nærværende System, og alſaa alle Dmfoſtninger ved en ſenere Gjennemførelſe af Decimalsystemet blive i høi Grad forøgede. Selv om jeg nu kunde godtgjøre, at Decimal- systemet er at foretrække og tillige kunde godt- gjøre dets Henſigtsmæssighed i Almindelighed, troer jeg ikke, at ſelv den meget ærede Finants- minister vilde ytre ſig derimod, men, ſelv om jeg kunde gaae videre og oplyſe, at det var det henſigtsmæssigſte System efter vore For- hold, vilde der dog endnu ſtaaet et Spørgs-

maal tilbage, nemlig det, om Dmfoſtningerne. Decimalsystemet har jo med Henſyn til Bereg- ningen en høi Grad af Lethed, og er langt at foretrække for Duodecimalsystemet. Ved Dver- gangen fra det nærværende System til Deci- malsystemet har man den Fordeel, at den mind- ſte Deling af Rigsdaleren bliver forringet, og ved en Dvergang fra et Møntsystem til et an- det er det naturligtviis en ſtor Fordeel, at den mindſte Deling af Mønteenheden ſaaer en rin- gere Bærd. Det er en ſtor Fordeel for den menige Mand, det er aldeles afgjort. Men, naar jeg nu kommer til Spørgsmaalet med Henſyn til Dmfoſtningerne, ſeer jeg ikke, at det vil være muligt for private Mænd at op- lyſe noget Tilſtrækkeligt derom. Jeg troer, at de Dplysninger, ſom i ſaa Henſeende ere for- nødne, maae fremkomme gjennem Regjeringen. Vel har man med Henſyn til Antallet af Mønter, ſom ere udprægede gjennem de Kon- gelige Mønter, i det Skrift, jeg ſidſt nævnedes, nemlig det, der er udgivet af Flor i 1838, en Fortegnelse over, til hvilket Beløb de forſkjel- lige Mønter ere udprægede, men det gaaer kun til Aaret 1776. Alt, hvad der er udmøntet ſenere, har jeg idetmindſte ikke havt Leilighed til at finde nogen officiel eller paalidelig Ud- derretning om. Dernæſt er det dog klart, at af en ſtor Deel af diſſe Mønter maa et me- get betydeligt Beløb være forſbundet, ſ. Ex. ved at være bleven indſmeltet, og det er ſaa- ledes ikke mere i Circulation; men hvor ſtor denne Møntcirculation nu er, troer jeg ikke, man kan ſaae Dplysninger om uden igjen- Regjeringen, ſaa jeg forgiæves vilde forſøge paa at komme til noget nærmere Reſultat om, hvormegit Dmfoſtningerne med Henſyn til Dvergangen til Decimalsystemet vilde udgjøre.

Det andet Punkt, ſom jeg ſøgte at udhæve, var, at Beſtemmelſen med Henſyn til Dver- gangen til eller Gjennemførelſen — ſom den meget ærede Finantsminister hellere vil be- nævne det — af Mønteenheden ikke vilde være henſigtsmæssig efter de Foranſtaltninger, der ere truſne af Regjeringen. Jeg maa herved udhæve, at dette Spørgsmaal ikke vedgaaer alene Hertugdømmerne, men at det ogſaa for en ſtor Deel vedkommer Kongeriget. Det er